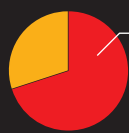

Zavarovanje ZZ po poškodbah v prometni nesreči

Znanstvenik v IBM-u Jeff Jonas je eden od mnogih, ki je zaradi zdravljenja po poškodbi v prometni nesreči bankrotiral skorajda čez noč, ker ni bil zavarovan.

Na pisalni mizi več bacilov kot na straniščni školjki

70 %

sadnih rezin na robovih kolarcev s pijačo vsebuje bolezenske mikroorganizme

Pridnost še ne obljublja dostojne pokojnine

< 600 tisoč

upokojencev je v Sloveniji in ta številka še narašča

600 evrov

znaša povprečna mesečna pokojnina

500

1.400

evrov na mesec znaša oskrba v domovih za starejše

Q&A

Marcela Kosec, vodja oddelka za sprejem v zavarovanje

»Mi ne govorimo o boleznih, temveč o zdravstvenem stanju strank. To je razlika, saj noben rak ni kar "a priori" odklonitev.«

Naložbenik

Nasveti, izzivi in priložnosti pri upravljanju osebnih financ.

Številka 11, maj 2014

Pridnost še ne obljublja dostojne pokojnine

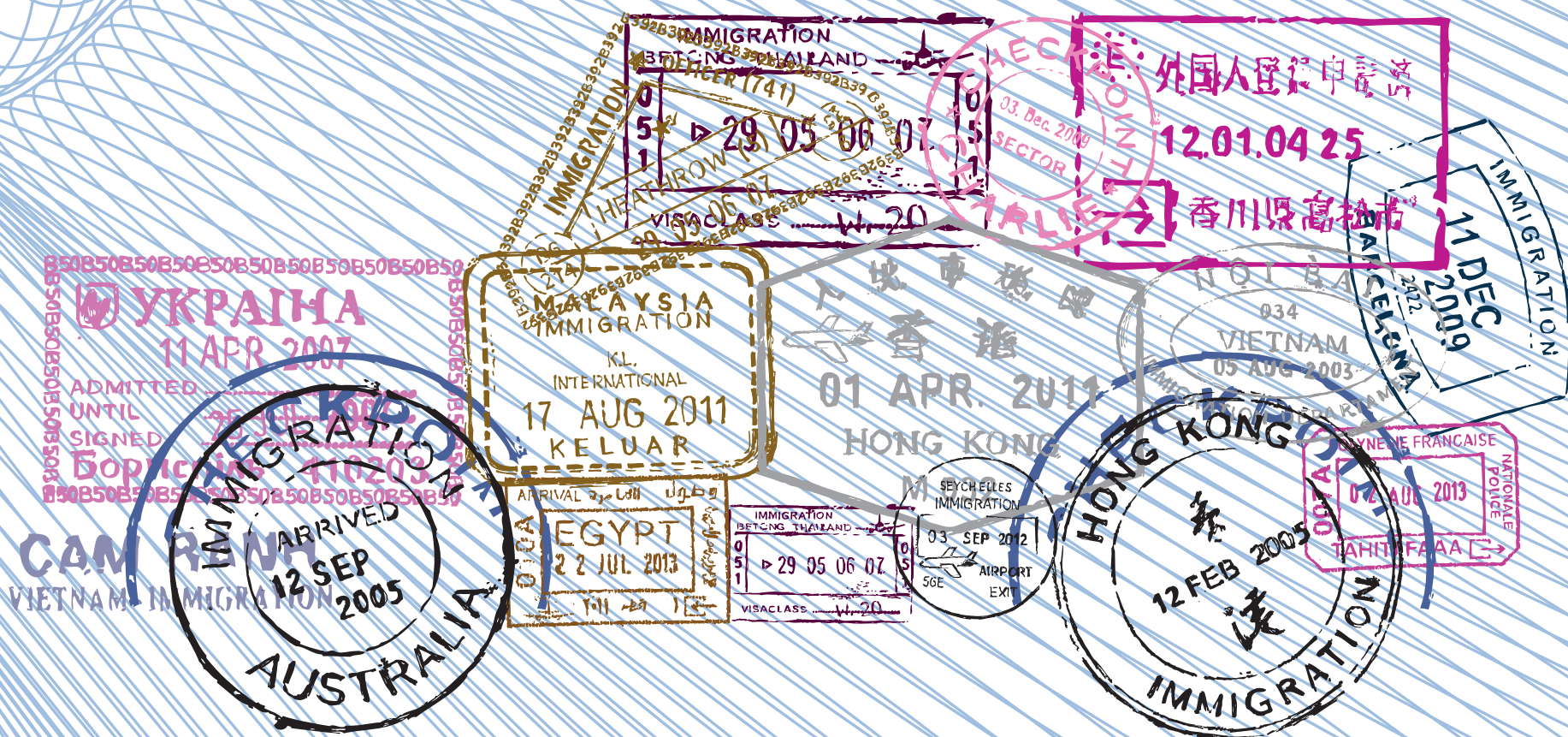

Brezplačno turistično zavarovanje!

Ob sklenitvi ali obnovi avtomobilskega zavarovanja.

Za vso družino, za celo leto!

- ✓ zdravstveno zavarovanje na potovanjih v tujini z asistenco
- ✓ zavarovanje odgovornosti
- ✓ zavarovanje bolnišničnega dne
- ✓ zavarovanje zlorabe plačilnih kartic
- ✓ zavarovanje stroškov izdelave novih dokumentov

Naložbenik

Nasveti, izzivi in priložnosti pri upravljanju osebnih financ.

Izdajatelj: Zavarovalnica Triglav, d. d., Miklošičeva 19, Ljubljana, www.triglav.eu

Glavni urednik
Mateja Kurent

Uredniški odbor
Andraž Hartman
Mojca Zoran
Maša Čeplak
Sašo Sever
Igor Savič
Primož Inkret
Vlasta Tifengraber

Lektoriranje
MultiLingual

Fotografije
Shuterstock, Peter Irman,
Mateja Jordovič Potočnik

Tisk
Tiskarna T.K.B.M., d.o.o.

Zasnova:

Konceptualna in oblikovalska zasnova:
PM, Poslovni mediji, d.o.o.

Telefon uredništva: 01 58 06 950.
Naslov uredništva: marketing@triglav.si

Izhaja: 2-krat letno
Naklada: 22.000 izvodov
Uredništvo si pridržuje pravico, da po potrebi skrajša ali slogovno predela članke.

Preudarnost ni pravljica vrednota

Če poskušam del vsebine Naložbenika, ki je pred vami, opisati s prispodobami iz pravljic, bom začel s pravljico o treh prašičkih. V pravljici je tretji prašiček z nekoliko več truda, medtem ko sta se prva dva prašička zabavala, poskrbel za varno hišico, ki se je edina lahko zoperstavila volku. Kaj, če bi se v zvezi z našo varno prihodnostjo vsi vedli kot prva dva prašička in bi ob omembi starosti le zamahnili z roko? Pa ne, da bi vas rad strašil in vam z besedo starost želel povzročiti enake občutke, kot jih doživijo otroci ob besedi volk v pravljicah, pa vendar je treba za mirno in polno jesen življenja, kot jo doživljajo »junaki« glavne teme Naložbenika, vložiti nekaj premisleka in najverjetneje tudi nekaj sredstev. Drugo zanimivo temo bi najlažje ponazoril s pravljico o volku in sedmih kozličkih. Že kozlički so vedeli, da ne gre verjeti samo glasu, temveč je treba poleg sladkih besed zahtevati še kakšen drug materialen dokaz, da se resnično prepičamo, kdo trka na naša vrata. Obisk zavarovalnega zastopnika v resničnem življenju nikakor ni primerljiv z obiskom volka v pravljici, prav nasprotno, obisk nam lahko ponudi odgovor na marsikatero »zavarovalniško« vprašanje. Navodila glede dodatnega preverjanja pa so vsekakor zelo uporabna. Ob obisku zavarovalnega zastopnika se lahko s prošnjo za predložitev ustreznih dokumentov prepričate, da vam zavarovalniški nasvet podaja kompetentna oseba z ustreznimi znanji, in pri tem niste v zmoti o tem, za katere zavarovalnice deluje.

Andraž Hartman,
vodja podpore za osebna zavarovanja v
hčerinskih družbah, Zavarovalnica Triglav

NASVET str. 5

Zavarovanje ZZ po poškodbah v prometni nesreči

Znanstvenik Jeff Jonas je eden od mnogih, ki je zaradi zdravljenja po poškodbi v prometni nesreči bankrotiral, ker ni bil zavarovan. Povedal nam je, da te napake ne bo nikoli več ponovil.

GLAVNA TEMA str. 8, 9, 10

Pridnost še ne obljublja dostojne pokojnine

Nekateri se pokoja bojijo, drugi si ga čim prej želijo. Upokojenci Demeter Bitenc, Štefka Drolc in Jernej Pavšič pravijo, da uživajo.

INTERVJU str. 12, 13

Marcela Kosec, vodja oddelka za sprejem v zavarovanje na Zavarovalnici Triglav

Kri in urin – lakmusov papir

Preberite si, pri katerih življenjskih zavarovanjih je nujen zdravniški pregled.

UPORABNI NASVET str. 17

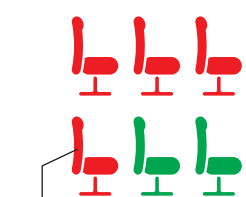
Podarimo življenje po življenju

Veliko ljudi bi rado darovalo svoje organe, vendar ne vedo, kako to pravzaprav storiti. Najprej se je treba vpisati v nacionalni register darovalcev.

INFOGRAFIKA str. 6, 7

Na pisalni mizi več bacilov kot na stranišni školjki

Na mobilnih telefonih je enkrat več bacilov in škodljivih mikroorganizmov kot pa na stranišni školjki. Sokantno, a resnično.

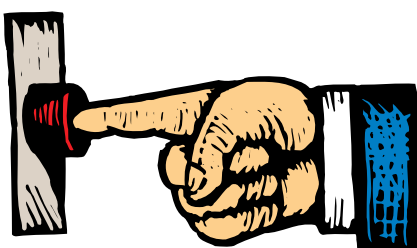
67%

oziroma štiri od šestih letalskih mizic so okužene z bolezenskimi mikroorganizmi.

PSIHOLOGIJA str. 11

Prosti čas – kaj naj z njim?

Mnogi hrepenijo po »prostem času«, ko so rešeni vseh obveznosti. Takšno razmišljanje in način življenja je palica z dvema koncema.

ŽIVLJENJSKI CIKEL str. 14, 15

Kaj nam prinašajo terapevtske skupine zdravil?

Zdravniki menijo, da jim uredba krni njihovo strokovno avtonomijo pri predpisovanju receptov in jih spreminja v trgovce z zdravili.

STROKOVNI NASVET str. 16

Ko vas obiščejo lažni strokovnjaki

Kaj narediti, ko vas obišče lažni strokovnjak, ki se izdaja za zavarovalnega agenta? Vsak agent mora imeti pri sebi dokumente, s katerimi lahko zavarovanci prenesajo celotno ali del zavarovalne vsote za doživetje iz doživetega življenjskega zavarovanja.

AKTUALNO str. 18

Zavarovalnici Triglav zaradi zledoloma prijavljenih za 10 milijonov evrov škode

Nekaj klikov do brezplačnih mobilnih aplikacij

Mladi ne poznajo zavarovalništva in pomena varnosti

PREDSTAVITEV PRODUKTA str. 19

Moje življenjsko zavarovanje bo poteklo, kaj zdaj?

Od aprila možna sklenitev novega življenjskega zavarovanja, v katerega lahko zavarovanci prenesejo celotno ali del zavarovalne vsote za doživetje iz doživetega življenjskega zavarovanja.

Zavarovanje po poškodbah v prometni nesreči*

V Sloveniji je marsikaj drugače kot v Združenih državah Amerike, tudi kar se tiče stroškov zdravljenja. A tudi pri nas se pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in s tem možnosti za zdravljenje vidno krčijo. Zato razmislek o Zavarovanju zdraviliškega zdravljenja po poškodbah v prometni nesreči ni odveč.

Divja vožnja s prijateljevim hitrim avtom se je pred 26 leti za Američana Jeffa Jonasa – zdaj enega od vodilnih znanstvenikov za analizo v IBM-u in izumitelja številnih naprednih tehnologij – spremenila v nočno moro. V hudi avtomobilski nesreči si je Jonas zlomil vrat. »To je bil pravi čudež,« je na nedavnem gostovanju v Ljubljani dejal Jeff Jonas, saj »ob taki poškodbi ljudje običajno umrejo, jaz pa sem za 18 dni postal tetraplegik, paraliziran od vratu navzdol«. Dogodek je Jonasu dal neverjetno življenjsko moč. Danes se Jonas pohvali, da je samohranilec treh otrok in triatlonec. Manjka mu le še nekaj udeležb na triatlonih jeklenih (angl. ironman, kar pomeni 3,8 kilometra plavanja, 42 kilometrov teka in 180 kilometrov kolesarjenja), pa bo opravljal vse na svetu. Avtomobilska nesreča je bila zanj pomembna življenjska lekcija. Med drugim se od takrat močno zaveda, kako pomembno je zdravstveno zavarovanje: »Pred nesrečo sem mislil, da sem nesmrten. Neumno se mi je zdelo, da bi si plačeval zavarovanje.« Ne samo huda avtomobilska nesreča, temveč tudi več kot 35.000 evrov visok račun za intenzivno bolnišnično zdravljenje bo Jonasa za zmeraj spomnil na leto 1988: »Zaradi stroškov v bolnišnici sem dobesedno bankrotiral. Zame je bila nujna rehabilitacija v zdravilišču, a sem o tem lahko le sanjal.«

STATISTIKA IN DUH ČASA NISTA SPODBUDNA

Nauk te življenjske in resnične zgodbe je dvojen. Nihče ni nesmrten in odgovorno je imeti zdravstveno zavarovanje. Na srečo se pri nas to, da bi nekdo ubožal zaradi plačila potrebne zdravniške oskrbe, v tem trenutku ne more zgoditi, saj ima večina državljanov obvezno in dopolnilno zdravstveno zavarovanje in so stroški takega zdravljenja v celoti kriti iz teh dveh virov. A vseeno v oči bode dejstvo, da so se pravice iz obveznega zdravstvenega zavarovanja in s tem možnosti za zdravljenje zaradi varčevanja skozi čas skrčile. Denimo, pravica do zdraviliškega zdravljenja se je zmanjšala z 21 na 14 dni. Izjemoma zavarovani osebi pristojne službe ZZS podaljšajo zdravljenje v zdravilišču za en teden.

Najpogostejše oblike poškodb v avtomobilskih nesrečah so: nateg ali zvin vratnih vretenc in ledvenega dela hrbtenice, poškodbe glave, ključnice, prsnega koša, rok in kolen. »Če se nam še kdaj zgodi huda nesreča, kot se je meni,« je dejal Jeff Jonas, »si želim, da imamo vsaj spodobno zdravljenje. Menim, da je po taki poškodbi nujna rehabilitacija v zdraviliščih s pomočjo strokovnjakov, ki vedo, da takrat človek potrebuje ne le zdravljenje poškodbe, temveč tudi psihološko pomoč. Svojci

ZAVAROVANEC LAHKO IZBIRA MED NASLEDNJI ZDRAVILIŠČI:

- Terme Krka (Terme Dolenjske Toplice, Terme Šmarješke Toplice, Talaso Strunjan),
- Zdravilišče Laško,
- Terme Dobrna,
- Terme Zreče,
- Terme Topolšica.

tega žal ne morejo in ne znajo dati.« Jeff Jonas je dandanes ustrezno zdravstveno zavarovan. Premije za zdravstveno zavarovanje z veseljem plačuje sebi in svojim trem otrokom. »Zaradi tega zagotovo mirneje spim,« pravi.

ZDRAVLJENJE V ZDRAVILIŠČU ZA VSE POTNIKE V AVTOMOBILU

Zavarovanje zdraviliškega zdravljenja po poškodbah v prometni nesreči v Zavarovalnici Triglav in Triglav, Zdravstveni zavarovalnici, je dobrodošlo z več vidikov. Enostavno si ga lahko privoščimo, saj zanj letno odštete le 30 evrov. Sklene se ga lahko sočasno s katerim koli zavarovanjem avtomobila pri Zavarovalnici Triglav.

Posebnost in dobra stran Zavarovanja zdraviliškega zdravljenja po poškodbah v prometni nesreči je ta, da omogoča vsem potnikom v vozilu do 10-dnevno rehabilitacijo po poškodbah, nastalih v prometni nesreči, skupaj z namestitvijo bodisi na negovalnem oddelku ali dvoposteljni sobi kategorije štiri zvezdice s polnim penzionom v priznanih slovenskih zdraviliščih. Zavarovanje velja za primer prometne nesreče v Sloveniji in v vseh državah članicah sistema zelene karte, ne glede na povzročitelja nesreče. Zavarovanje ima za posameznega zavarovanca zavarovalno vsoto 1.800 evrov. Pomembno je tudi to, da zavarovalnica omogoči zdraviliško zdravljenje zavarovancu neodvisno od odločitve pristojnih služb ZZS na podlagi preučitve prejete medicinske dokumentacije, ki jo zavarovalec takoj, ko mu zdravstveno stanje to omogoča, dostavi zavarovalnici. Zdraviliško zdravljenje s hidroterapijo v termalni vodi in ob pomoči izkušenih strokovnjakov je najbolj učinkovito takoj po poškodbi. ■

Petra Kovič, PM, poslovni mediji

Zavarovanje po poškodbah v prometni nesreči*

080 555 555

30 evrov letno za do 10-dnevno rehabilitacijo po poškodbah, nastalih v prometni nesreči, skupaj z namestitvijo v priznanih slovenskih zdraviliščih. Za vse poškodovane potnike vozilu.

Zgoraj: Jeff Jonas je eden izmed 50 milijonov Američanov, ki je zaradi zdravljenja po poškodbi v prometni nesreči bankrotiral skorajda čez noč, ker ni bil zavarovan.

*Zavarovanje zdraviliškega zdravljenja po poškodbah v prometni nesreči

Na pisalni mizi več bacilov kot na straniščni školjki

Raziskave so pokazale, da so zaposleni v pisarnah približno 400-krat bolj izpostavljeni nevarnim mikroorganizmom, ko sedijo za svojo pisalno mizo, kot pri sedenju na straniščni školjki.

»Če se ozrem po pisarni, mi je takoj jasno, da tudi v našem podjetju pravzaprav manjka večina sodelavcev, ker so znova zboleli. Namrščim se ob zavedanju, da imam zaradi tega sama toliko več dela in da znova ne bom imela časa, da bi v miru nekje, kot se spodobi, pojedla malico. Očitno mi ne preostane drugega, kot da grem na avtomat po sendvič.«

Marljiva delavka je v roke zgrabila svoj težko pričakovani sendvič, obenem preverjala podatke v računalniškem programu, odgovarjala na e-pošto in opravila še kak klic ali dva. Pri tem si je seveda pred obrokom pozabila umiti roke. Delovni dan se je v poznih popoldanskih urah končal, naša delavka pa se je utrujena vračala domov v prenatrpanem avtobusu. Okoli nje se je gnetlo ljudi, ki so kihali in kašljali, nekateri celo raziskovali notranjost svojega nosu. Ko se je končno vrnila domov, je odhitela v kuhinjo, si znova pozabila umiti roke in mrzlično začela pripravljati večerjo za družino. Ob pogovoru z možem jo je nekaj »požgečkalo« v grlu, po večerji, ko se je ulegla pred televizijo, je začela pokašljevati. V poznih večernih urah se je njeno stanje poslabšalo, občila jo je vročina. Navsezgodaj naslednje jutro je sporočila svojemu nadrejenemu, da je zbolela in da žal ne pride na delo. Dan pozneje je zbolela celotna družina.

MIKROBI PREŽIJO NA VSAKEM KORAKU

Ste se morda našli v tej zgodbi? Se vam večkrat dogaja, da malicate kar za vašo pisalno mizo, se gnetete na javnih mestih, obkroženi z bolnimi ljudmi, ali pa si pozabite umiti roke pred pripravo obroka? Seveda lahko s hitrim sendvičem za mizo in izpuščenim umivanjem rok prihranite nekaj časa, vendar za kakšno ceno? Za ceno vašega zdravja!

Na straniščni školjki se običajno nahaja okrog 10 milijonov nevarnih mikroorganizmov, torej 12.450 na cm². Na vašem telefonu pa se lahko nahaja več kot 25.000 mikrobov na cm². Na tipkovnici več kot 3000 in miški prek 1600 mikrobov na cm². Da ne omenjamo kljuk, stikal, fotokopirnih strojev, ročajev na mikrovalovni pečici, kavomatov in drugih kritičnih točk na delovnem mestu, s katerimi ste v stiku večkrat na dan (v zgolj eni minuti se dotaknete do 30 različnih površin). Ameriška študija, objavljena v prispevku Annals of Clinical Microbiology and Antimicrobials, je pokazala, da je bilo med 200 proučevanimi mobilnimi telefoni kar 94,5 % takšnih, ki so na svoji površini imeli določeno vrsto bakterij. Številne od njih so bile celo odporne na večino antibiotikov! In kdaj ste vi nazadnje razkužili vaš mobilni telefon?

KDAJ STE NAZADNJE RAZKUŽILI PISALNO MIZO?

Če se vrnemo k naši zgodbi – kaj je šlo torej narobe pri naši marljivi delavki? Gospa je v pisarni poleg sendviča zaužila še kopico mikroorganizmov, ki so bili nevarni njenemu zdravju. Pred obrokom ni pomislila na nujne higienske ukrepe, kot je umivanje rok, prav tako ni razkužila svoje mize, tipkovnice, telefona oziroma drugih delovnih pripomočkov, niti ni uporabila prtička. Nadalje se moramo zavedati dejstva, da smo na javnih površinah (kot je tudi avtobus) dnevno izpostavljeni številnim virusom in bakterijam. V javnih prevoznih sredstvih so pogoji za prenos virusov in bakterij idealni, saj se zaradi gneče ljudi v majhnih prostorih in ob hkratnem pomanjkanju svežega zraka nevarni mikroorganizmi zelo hitro prenašajo. ■

Maja Krašovec in Vlasta Tifengraber, PM, poslovni mediji

Paket celovite zdravstvene obravnave

080 66 22 11

V primeru novonastale bolezn boste deležni hitre in celostne obravnave, med drugim hiter dostop do zdravnika specialista.

ZA ZMANJŠANJE NEVARNOSTI OKUŽBE NA DELOVNEM MESTU

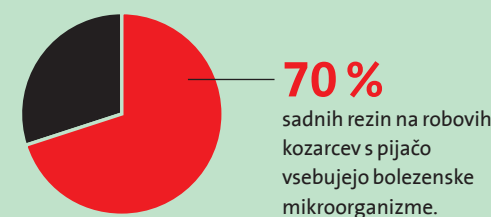
Obstaja nekaj ključnih napotkov in dobrih navad, s katerimi lahko zmanjšate nevarnosti okužbe na vašem delovnem mestu:

- pogosto razkužite vašo mizo in pripomočke za delo, v času povečanih prehladnih obolenj, gripe ali nalezljivih črevesnih bolezni pa vsak dan,
- izogibajte se žvečenju pisal oziroma vnašanju različnih pisarniških materialov v usta,
- ne delite svojih pisal s sodelavci ali strankami, pač pa jim ponudite drugo, namenjeno prav njim,
- večkrat na dan si umijte roke, zlasti po uporabi stranišča in pred jedjo.
- kadar kašljate ali kihate, to storite v rokav oziroma uporabite robček, ki ga po uporabi zavrzite,
- če ste zboleli, ostanite doma.

Najbolj umazane javne površine

1. Jedilni listi in ceniki, okrasne rezine sadežev na robu kozarcev za pijačo, embalaže in držala za sol, poper, kečap ipd.

18 ur preživijo virusi na trdih površinah.

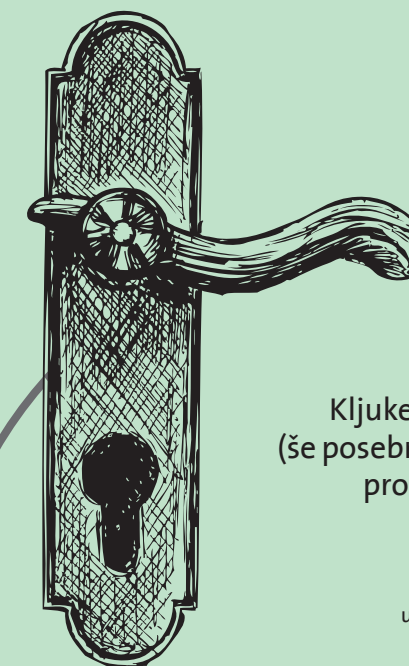

2. Kljuke na vratih (še posebno v toaletnih prostorih).

95 % ljudi si po uporabi stranišča ne umije rok dovolj temeljito, da bi uničili nevarne mikroorganizme.

Vsak **tretji** moški in vsaka **deseta** ženska si po uporabi sanitarni rok sploh ne umije.

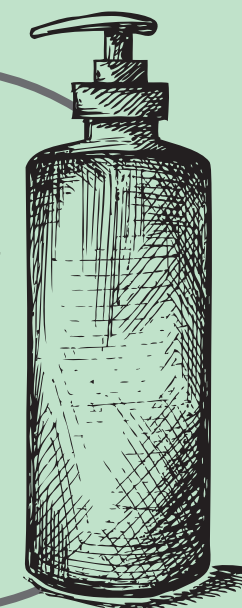
4. Nakupovalni vozički v trgovinah

2/3 testiranih nakupovalnih vozičkov v trgovinah je okuženih z nevarnimi bakterijami. (Dejansko število bakterij na ročajih nakupovalnih vozičkov celo presega število bakterij na javnih straniščih!)

3. Dozirniki za milo – gojišče bakterij

25 % dozirnikov za milo v javnih toaletnih prostorih je okuženih s patogenimi mikroorganizmi, nekateri celo s fekalnimi delci.

6. Pisarniški bacili

Če je med 10 zaposlenimi samo 1 bolna oseba, se lahko z virusom gripe v roku 4 ur okuži več kot polovica ljudi.

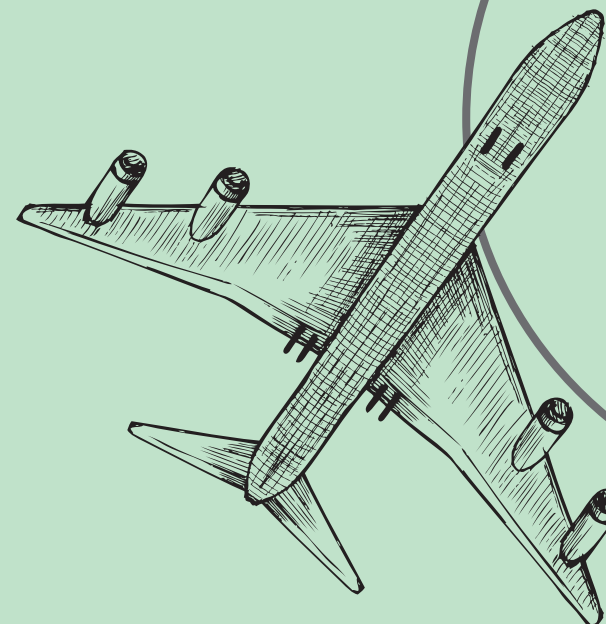
V takšnem primeru je verjetnost za ostale, da zbolijo, med **40 in 90 %**.

5. Sanitarije na letalih

V 30 % letalskih WC kabin so potrdili prisotnost bakterije E. coli na pipi in kljuki straniščnih vrat.

štiri od šestih oziroma 67 % letalskih mizic je okuženih z bolezenskimi mikroorganizmi.

Pridnost še ne obljublja dostojne pokojnine

Nekateri se pokoja bojijo, drugi si ga čim prej želijo. Mnogi pa tudi v tem obdobju ostanejo aktivni – sicer ne več s polno paro –, saj si ne predstavljajo, da bi cele dneve preživali v brezdelju.

Štefka Drolc, upokojena gledališka igralka:
»Najpomembnejši so odnosi med ljudmi. Ena lepa beseda lahko naredi sončen dan. Največje bogastvo v življenju pa je to, da te ima nekdo rad in da si ti sposoben imeti rad nekoga.«

»Predstavljal sem si, da bo družbena ureditev prijaznejša in da problemi eksistence ne bodo postali tako prvinski. Danes je zahtevnost družbe do posameznika bolj kruta in brezobzirna kot nekoč. Čeprav je odprtih več možnosti, je med temi tudi veliko pasti, vse je odvisno od tvojih lastnih sposobnosti. Tudi etika in morala sta nekoč imeli večjo težo,« opazuje nekoč predvsem filmski igralec, danes pa v častitljivih letih še vedno redni obiskovalec številnih družabnih dogodkov in prireditev Demeter Bitenc. Pred dvema letoma je praznoval 90-letnico. Ta visoki mejnik je prekoračila tudi njegova kolegica, legendarna gledališka igralka Štefka Drolc, ki jo pogosto še kar vabijo na različne pogovore ter recitale pesmi in dramskih monologov. Čeprav sta oba svoji zadnji igralski vlogi odigrala pred le nekaj leti, ju tako še vedno lahko srečamo v javnosti. Od njiju več kot dve desetletji mlajši upokojeni univerzitetni profesor in geolog Jernej Pavšič pa v pokoju uživa »komaj« zadnjih pet let. Zaposluje ga delo pri Slovenski matici, kjer ureja knjige, organizira različna predavanja in okrogle mize, občasno še vedno predava in študentom pomaga pri diplomskih nalogah in doktoratih. Vsi trije so torej še vedno precej aktivni in potrjujejo, da upokojenci res nimajo časa.

pa raziskovalno delo, a sem s tem še vedno v stiku prek študentov,« razlaga Pavšič. »Tudi psihična obremenitev je zdaj občutno manjša, saj se delo pojavlja v intervalih in je bolj sproščeno. To olajšanje je zelo dobrodošlo.«
»Upokojitev je bila zame samo administrativen preskok, poklicno se ni dosti spremenilo. Zame to tudi ni bila nikoli služba, ampak življenjska 'preokupacija', ki me je veselila in izpopolnjevala,« pravi Bitenc. Ko je gledališče zamenjal za film in postal svobodnjak, se je tako osvobodil tudi pritiskov zaradi manipuliranja delodajalcev, kar mu je kljub negotovosti zelo olajšalo delo in življenje. Tudi Drolčeva ni imela občutka, da hodi v službo: »Velik kos svojega življenja sem preživela na odru, zato mi to zdaj malo manjka. Ampak sem toliko delala, da ne smem žalovati za tem. Enkrat se pač vse zaključi. Zdaj gre bolj za pogovore in recitale, skozi katere ohranjam stik z ljudmi.« Tako poskuša kljubovati letom in poskrbi, da ji možgani še vedno delujejo, čeprav opazuje, da ji spomin včasih že nekoliko peša. »Ko delaš, si živ. Ko skozi pogovore obnavljam zgodbe in se spominjam, vse znova podoživim. Čeprav me to včasih že utruja, me tudi drži pokonci. Nočem samo obsedeti in otopeti,« pravi igralka.

PRETEKLOST JE KAPITAL, KI GA JE TREBA PRENESTI V SEDANJOST

Delo in otrok sta ji nekoč pomenila vse, vse drugo je stalo ob strani. Danes Drolčeva le najde čas za urejanje starih stvari, zapiskov, fotografij, besedil in pisem. »Zelo rada grem na sprehod. Tudi to je del skrbi zase in za svoje dobro počutje,« pravi. Tako kot Bitenc pogosto hodi tudi v gledališče, saj

Demeter Bitenc, mednarodna filmska legenda in redni obiskovalec družabnih dogodkov: »Vedno je treba najti nekaj, kar te prevzame. Čim več raznolikosti širi pahljjačo življenja, ki se sicer z leti že sama po sebi zapira.«

Predstave in zmote

»Predstavljal sem si, da bom bolj gospodar svojega časa, da ga bom imel več in da bom delal tisto, kar me veseli. Menil sem tudi, da bova z ženo živela v mestnem stanovanju, da ne bova odrezana od sveta, da se bom družil s kolegi in hodil po knjižnicah. Nato pa sva se zaljubila v podeželje, kjer zdaj tudi živiva,« razlaga profesor Jernej Pavšič.

Podobno si je predstavljal filmski igralec Demeter Bitenc, da se bo na stara leta preselil v Kranjsko Goro in tam smučal. Pozneje pa ni imel želje, da bi se izselil iz Ljubljane: »Ne potrebujem miru okoli sebe. Mir mora biti v meni, okoli mene pa življenje. Moj moto je živeti polno. Čim starejši si, manj razmišljaš za naprej, kaj bo. Nekje in enkrat se pač življenje konča.«

Gledališka igralka Štefka Drolc nikoli ni veliko razmišljala o tem, kako bo preživljala jesen življenja, ker je bil vsak dan polno zaseden. »Živela sem v danem trenutku in se soočala s tedaj aktualnimi problemi. Vsak trenutek je bil poln, včasih tudi težkih stvari. A vse, kar je dobrega pa tudi hudega v življenju, je dober zaklad, ki mi je pomagal tudi pri oblikovanju vlog. Danes bi predvsem rada, da bi bil svet bolj pravičen. Včasih nismo občutili takega razkoraka med navadnimi ljudmi in tistimi, ki si dovolijo jemati več, kot jim pripada.«

Jernej Pavšič, upokojeni univerzitetni profesor in geolog: »Jutranji ritual mi veliko pomeni. Če tega ni, sem oropan dneva. Za kakovostno starost pa je pomemben tudi finančni položaj, da imaš dovolj za osnovne potrebe in hobije, ki te veselijo v tem obdobju.«

»tako spet zaživim s tem, dobim možnost razmišljanja in ne otopim«.

Bitenc poudarja, da je za vitalno starost pomembno ostati v stikih z ljudmi in aktualnim dogajanjem. Prav zato ga tolikokrat lahko opazimo na družabni sceni. »Ne samo, da se mi to pri teh letih še vedno ljubi, celo trudim se, da se čim več družim. Še posebno z ljudmi mlajše generacije. Moraš se truditi, da ujameš še utrip tega življenja, ki se vendarle počasi odmika. Preteklost je kapital, ki si ga nabiral skozi življenje, zdaj pa je treba ta kapital, znanje in izkušnje, prenesti v sedanost. Ne smeš se odtujiti od realnega življenja,« razlaga Bitenc.

NIKOLI NISI PRESTAR ZA HOBIJE

»Stvari, ki zaradi let odpadejo, je treba nadomestiti z nečim drugim,« še poudarja Bitenc. Kot filmski igralec je bil, kot sam pravi, »kuferaš«, veliko na poteh po svetu; namesto pogostih potovanj danes preučuje zgodovino, kije postala njegov nov hobi. Že v mladih letih je bil športnik in to poskuša gojiti vse življenje. Smučanje je opustil pred leti, še vedno pa teče na smučeh. Del njegovega vsakodnevnega rituala je kolesarjenje, čeprav zdaj na ženskem kolesu. Knjige so zdaj tako kot Bitencu v veliko veselje tudi profesorju Pavšiču, ki mu je v pokoju pomembno nadoknaditi tisto, kar je prej zamudil: »Ko sem bil še v službi, sem imel čas le za strokovno literaturo, zdaj se lahko končno posvečam leposlovju; v zadnjem času me še posebno zanima ruska dokumentarna literatura.« Z ženo tudi vrtnarita in tako pridelata bolj zdravo hrano za tri vnuke, ki sta jih vedno vesela. »Lahko grem svobodno

na sprehod, kadar želim; prej sem bil vezan na proste ure, ki pa jih je bilo malo. Imam svoj urnik, veliko mi pomeni jutranji ritual. Medtem ko žena še spi, v miru preberem časopis in nahranim živali. Če tega rituala ni, sem oropan dneva,« razlaga Pavšič, ki je vedel, da mu v pokoju ne bo dolgčas.

ČE BI LAHKO ZAVRTELI ČAS NAZAJ ...

»Ne bi naredil nič drugače. Imel sem lepo mladost in življenje,« pravi Bitenc. Pavšič bi »predvsem bolj odločno odklanjal stvari, ki mi niso bile pri srcu, in bil manj uslužen do ljudi, saj to hitro izkoristijo in ti vrnejo z nehvaležnostjo«. Žal mu je, da se ni več ukvarjal z otroki. Poklicne usmeritve pa ne obžaluje, čeprav je sprva razmišljal o veterinarstvu. Tudi Drolčeva meni, da »najbrž ne bi nič drugače naredila, poskrbela bi le za denarne rezerve«. Bitenc prav tako ni mislil na pokojnino: »Saj tudi nisem nikoli mislil, da bom tako dolgo živel.« Pavšič pa je prihranke večinoma vlagal v podeželsko hišo, v kateri živi zdaj. »Namenskega sklada ni bilo, je bila pa možnost odvajanja višjega prispevka za pokojnino, za kar sem namenil del honorarja od raziskovalnih nalog. Z ženo sva sicer izgubila nekaj denarja, ko sva z namenom varčevanja vložila v avstrijsko podjetje, ki je šlo potem v stečaj.« razlaga nekdanji profesor, ki je pogovor zaključil z mislijo: »Za kakovostno starost je poleg zdravja, ki je na prvem mestu, in sreče potomcev pomemben tudi finančni položaj. Tega se je treba zavedati čim prej. Vsaj toliko, da imaš dovolj za osnovne potrebe in hobije, ki te veselijo v tem obdobju.« ■

Janja Simonič, PM, poslovnih medij

PROSTOVOLJNA DODATNA POKOJNINSKA ZAVAROVANJA PO NOVM CENEJŠA

Od uveljavitve novele Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju dalje bodo prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja stroškovno ugodnejša, omogočala pa bodo tudi večjo možnost izbire naložbene politike. V zvezi s slednjo – zavarovanec bo lahko po novem v skladu s starostnimi omejitvami izbiral med obstoječo naložbeno politiko zajamčenega donosa in med novo, to je naložbeno politiko življenjskega cikla. Naložbena politika življenjskega cikla v začetnem obdobju varčevanja omogoča doseganje potencialno višjih donosov ob prevzemanju višjega tveganja z naslova pretežno delniških naložb, s približevanjem zaključka obdobja varčevanja pa se povečuje delež naložb, ki varujejo že ustvarjene donose. Struktura naložb in naložbeno tveganje sta dejansko prilagojena starosti zavarovanca, upravljavec sredstev ju bo prerezporejal samodejno ali na zahtevo zavarovanca in glede na starostne omejitve posameznega kritnega sklada.

Nova omejitev višine stroškov (vstopnih do 3 %, izstopnih 1 % in upravljalvske provizije do 1 %) za Zavarovalnico Triglav ne bo predstavljala težav, saj so bila prostovoljna dodatna pokojninska zavarovanja Zavarovalnice Triglav že predhodno stroškovno ugodna, zavarovalnica bo nekoliko znižala le upravljalvske provizije.

Pasti prostega časa

Zabava, sprostitvev v prostem času je ena od temeljnih potreb človeka, pravijo realitetni terapevti. Problem nastane, ko zabava postane sama sebi namen, ko posameznik išče samo še zabavo, v njej pa ne zna več uživati.

Le redki so zasidrani v t. i. »sveti trojici« – družini, ustvarjalnem delu in širši družbi. Takšen »privilegij« ustvarjalnega življenja je rezerviran za elito, za ljudi, ki so osmislili svoje življenje. Ustvarjalni človek o prostem času niti ne razmišlja. Ko si privoščiš oddih, si nabere moči, se sprosti in potem intenzivno nadaljuje s svojim delom, poslanstvom.

Mnogim pa je tovrsten način življenja prenaporen. Hlastajo za užitkom, ugodjem in ker ne sprejemajo odgovornosti za življenje, ki je mnogokrat trdo in zahtevno, jim življenje postane pretežko. Zato hlepijo po »prostem času«, ko so rešeni vseh obveznosti. Takšno razmišljanje in način življenja je palica z dvema koncema. »Užitek«, ki ga nudi tako razumljen prosti čas, postane v resnici muka. Situacija je podobna iskanju sreče: bolj ko jo poskušam ujeti, bolj se mi odmika. Ob neprestanem iskanju prostega časa se zgodi, da ljudje z njim nimajo kaj početi. Za človeka postane prosti čas obremenitev in ne možnost sprostitve. Pušča ga praznega in seveda takrat potrebuje nove, močnejše dražljaje. Samo tako se počuti potešenega. V resnici pa je to začaran krog kot pri alkoholiku, ki stisko vedno znova blaži z vnovičnim pitjem.

Človek, ki išče ugodje z izogibanjem dolžnostim in vsakodnevnim nalogam, postaja vse bolj odtujen samemu sebi – danes bi rekli, da postaja depresiven. Tesnoben poišče pomoč pri zdravniku, ki mu predpiše odmerek antidepressivov in spet se zavrti v začaranem krogu. V resnici se iz življenja umika. V njem noče sodelovati, kajti življenje pač ni vredno truda, velikokrat

tudi odrekanja in trpljenja, ki je potrebno za korektno, prepričljivo delovanje.

Španski filozof José Ortega y Gasset v knjigi Upor množic pravi, da večina ljudi predstavlja t. i. »maso«. To so ljudje, ki potrebujejo kruha in iger. Prosti čas je za takšen način življenja nujno potreben.

V času antičnega Rima se je človek naslajal ob igrah v amfiteatru, danes pa pred televizijo, računalnikom itd. Kultura, umetnost, znanost je bila in je še danes rezervirana za »elito«, za tiste, ki so se pripravljeno potruditi in delovati bolj, kot pa od njih pričakuje družba.

Človek mase postaja za lepoto neobčutljiv in se omamlja z različnimi pomagali, ki jih ponuja moderna družba (poleg televizije in rumenega tiska bo imel vedno na voljo tudi dovolj alkohola in drugih drog). Smisel najde samo še v dobri »papici, pupici, trdi erekciji in mehkem kakanju«. To dejstvo je tragika današnje družbe.

Pot iz labirinta površinske in nesmisla najdejo le tisti posamezniki, ki se zavedo svoje bede in so pripravljeni storiti vse, da se le-te tudi rešijo. Nekateri zmorejo pot do preobrazbe sami, mnogi pa doživljajo tako globoko stisko, da potrebujejo strokovno pomoč in vodstvo, da se stiske rešijo in zaživijo kakovostno življenje. Ta pot pa je naporna in polna odrekanja. Je tek na dolge proge. Le tako postanejo bivši zaležanci elitniki. Prosti čas jim takrat ne bo sredstvo bežanja pred samim seboj in drugimi, kot omama, ampak bo predstavljal priložnost, da napolnijo baterije za kreativno in ustvarjalno delovanje. ■

dr. Andrej Perko, psiholog in psihoterapevt

prosti čas – a m 3. a.)
s katerim človek po opravljenem poklicnem delu lahko sam razpolaga

elita – e ž 1
posamezniki, ki izstopajo po družbenem položaju, pomembnosti, kakovosti

užitek – -tka m 1
občutek telesnega, duševnega ugodja: čutiti, imeti užitek ob čem; vzbujati užitek; drhteti od užitka; z užitkom gledati kaj / estetski, spolni, športni, telesni užitek / hoja mi je v velik užitek / ekspr. užitek neskajjenega miru // kar vzbuja, povzroča tak občutek: odpovedati se kakemu užitku; ekspr. hlastati za užitki; ekspr. zemeljski užitki; cigarete, pijača in drugi užitki / delo, igranje mu je užitek; vožnja je postala užitek // v povedni rabi, z nedoločnikom izraža ugodje ob dejanju, kot ga izraža nedoločnik: užitek je hoditi skozi pomladni gozd; poslušati njeno petje je užitek

(vir: SSKJ)

Kri in urin – lakmusov papir za zavarovalnice

Če vas zanima, kako dolgo boste živel, imate vsaj malo poln mehur in se ne bojite igel, vam svetujemo, da namesto k vedeževalki raje zavijete v zavarovalnico. Zavarovalnicam ni do prerokovanja, zato vas pred sklenitvijo zavarovanja pošljejo tudi na zdravniški pregled. Zakaj in v katerih primerih, smo povprašali Marcelo Kosec.

Pri katerih življenjskih zavarovanjih je nujen zdravniški pregled?

Meja je pri starosti 45 let in pri zavarovalni vsoti 100.000 evrov, in sicer pri kapitalskih zavarovanjih. To so vsa življenjska, rizična in investicijska zavarovanja. Primer: rizično zavarovanje se nanaša na zavarovanje v primeru dolgoročnega bančnega posojila; mož sklene z zavarovalnico pogodbo z zavarovalno vsoto 100.000 evrov in če po naključju umre, zavarovalno vsoto po njegovi smrti prejme žena. Ta zavarovalna vsota za smrt ima zelo nizko premijo in hkrati zelo visoko kritje.

V katerih primerih pa zavarovalnice s stranko ne sklenejo življenjskega zavarovanja?

Ko ima stranka, recimo, raka v zadnjem stadiju in ji zdravnik napove le še nekaj mesecev življenja. Ali pa odklonimo invalidno osebo, ki nima poslovne sposobnosti, kar izkazuje z izvedenskim mnenjem. Želi pa jo zavarovati njen bližnji. V takih primerih bi bilo zavarovanje nično oziroma ne bi bilo v prid ne zavarovani osebi kot tudi ne zavarovalnici.

“Želja po višjih zavarovalnih vsotah narašča, ker je višja ozaveščenost strank, ki želijo biti kakovostno zavarovane in si s tem zagotoviti socialno varnost. Mogoče na to vpliva tudi kriza.

Je veliko prevar oziroma se prevara spleča?

Niti ne, strankam je v interesu razkritje vseh podatkov, saj vedo, da le tako lahko pričakujejo takšno zavarovalno vsoto, za katero plačujejo premijo. Tu ni prostora za skrivalnice, saj smo na zgubi tako stranka kot tudi zavarovalnica. A vseeno – v primeru nenamerne ali namerne prevare, ki vpliva na višino premije, odreagiramo tako, da na podlagi pridobljene dokumentacije izvedemo novično oceno tveganja. Če se stranka z novimi pogoji strinja, teče zavarovanje dalje. Če pa ne, pa lahko sama odstopi od pogodbe z zavarovalnico.

Kdo plača zdravniški pregled?

Vedno zavarovalnica.

Katere bolezni najbolj zvišujejo premije?

Mi ne govorimo o boleznih, temveč o zdravstvenem stanju strank. To je razlika, saj noben rak ni kar “a priori” odklonitev.

Tudi pri nas po vzoru tujine pošiljate stranke na testiranje za HIV?

Vsem ponudnikom za zavarovanje z zavarovalno vsoto nad 100.000 evrov naredimo test na okužbo s HIV in to brez znakov na ta virus. To ni naša kaprica; gre za pričakovanje

zavarovalnic iz Evropske unije, kjer je očitno ta problem tako pereč, da je testiranje postalo nekaj samoumevnega pri visokih zavarovalnih vsotah.

Katere so sploh rizične skupine?

Kot rečeno, mi ne predalčimo, a če hočete konkretno: huda sladkorna bolezen, debelost in visok krvni tlak občutno zvišujejo premijo za zavarovanje, a zaradi tega ne odklonimo stranke.

V ZDA zavarovalne premije zvišujejo tudi t. i. rizični poklici, med katere se v sam vrh uvrščajo jamarji, potapljači, dirkači, astronauti ipd. Kako pri nas vpliva vrsta poklica?

Poklic je pomembnejši ob sklepanju nezgodnih zavarovanj. Ampak tukaj spet upoštevamo še številne druge dejavnike – na primer, če je rudar star 20 let in vemo, da bo ta poklic opravljal še 40 let, mu zvišamo premijo; če je rudar tik pred upokojitvijo, se premija ne zviša. Pri rizičnem zavarovanju je možno doplačilo v primeru, če delavec dela na višini nad 5 metrov, saj je pri njemu večja možnost padcev in invalidnosti. Vedno gledamo celoto, kako človek živi.

Ali tudi adrenalinski hobiji višajo premije? In kaj se zgodi, če stranka hobi zamolči in se poškoduje prav denimo na offroad kolesarjenju?

V tem primeru se izplača znižana zavarovalnina glede na dejansko že vplačane zavarovalne premije in premije, ki bi morale biti zaradi zgoraj omenjene dejavnosti plačane.

Kakšna je konkretna razlika pri zavarovanju kadilca in nekadilca?

Običajno je stranka nehala kaditi prav dan pred prihodom zavarovalnega zastopnika, a resnica je drugačna. Za en evro se je stranka pripravljena zlagati, da ne kadi. Ampak naj vse bralce opozorim, da se ta laž res ne spleča. Primer: če zavarovana oseba umre, njena zdravniška kartoteka pa razkrije, da je bila v resnici že 30 let verižna kadilka, ki je umrla zaradi srčne kapi ali pljučnega raka, potem zavarovalnica izplača le proporcionalno nižjo zavarovalno vsoto.

Kaj se pa zgodi, če si zavarovanec zlomi nogo in zavarovalnica ugotovi, da je na tem mestu že imel nekoč zlom? Lahko zavarovalnica zahtevke po zavarovalnini zavrne?

V tem primeru se pogovarjamo o dodatnem nezgodnem zavarovanju, in sicer: če si zlomite nogo, dobite zavarovalnino in dokument o stopnji invalidnosti. Ti podatki se shranijo. Če se zlom ponovi na istem mestu, je treba ugotavljati, kakšno škodo je povzročila prva in kakšno druga poškodba. Razliko dobite v drugi zavarovalnini. Tako recimo primeri pogostih oziroma habitualnih izpahov ali izvinov na istem sklepu niso kriti. ■

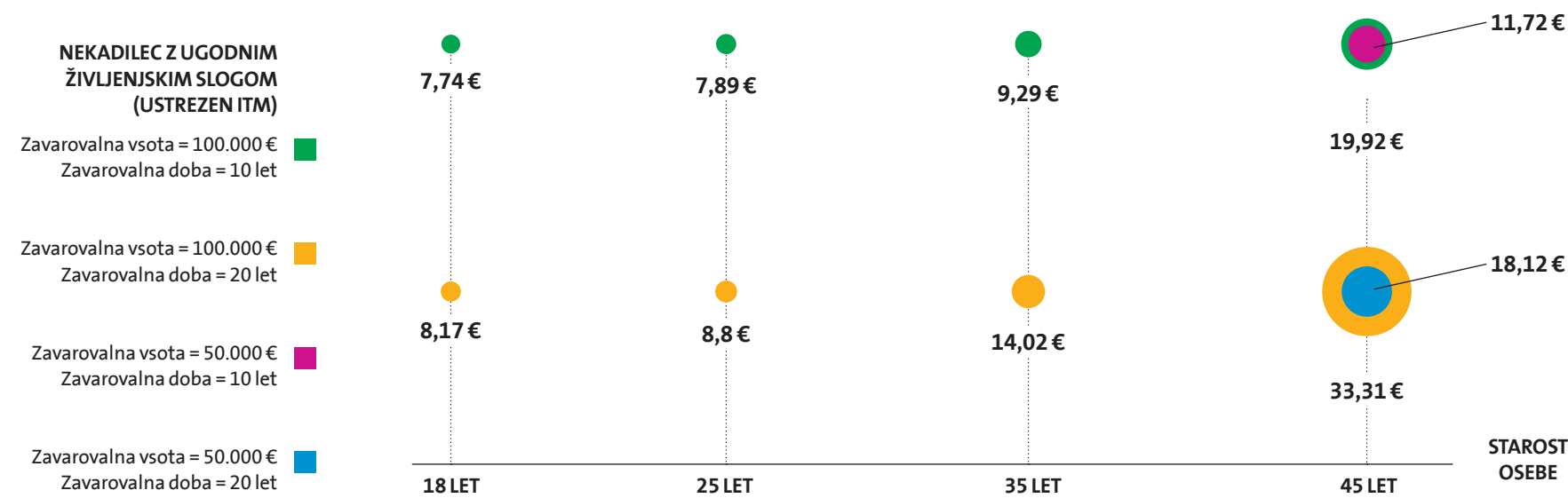
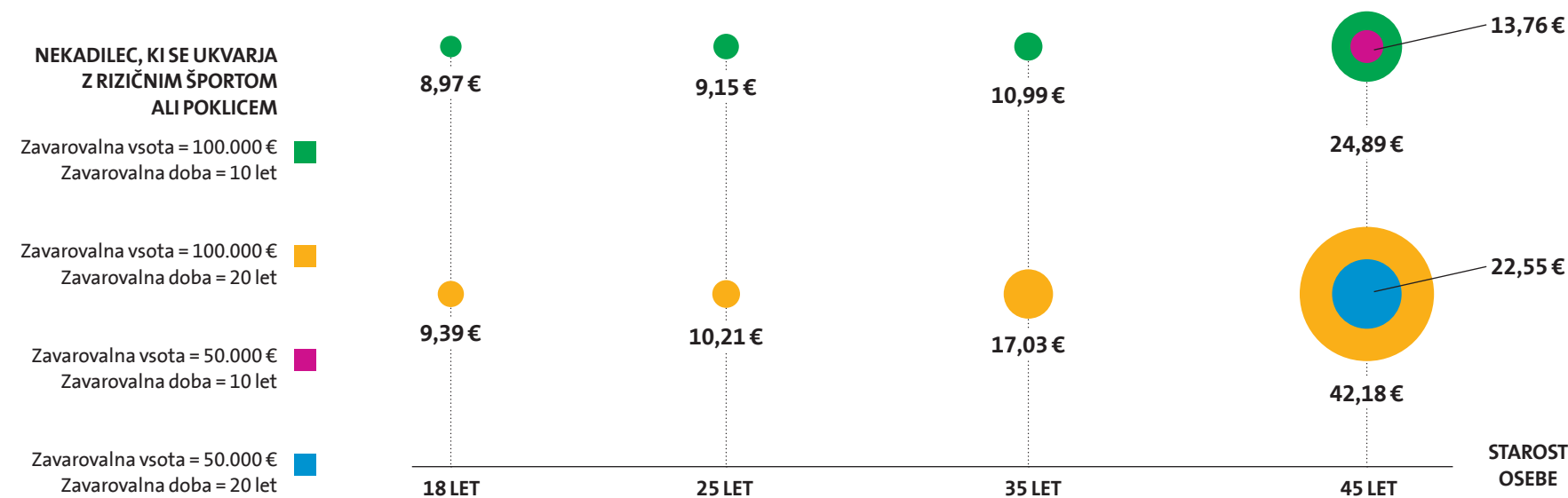
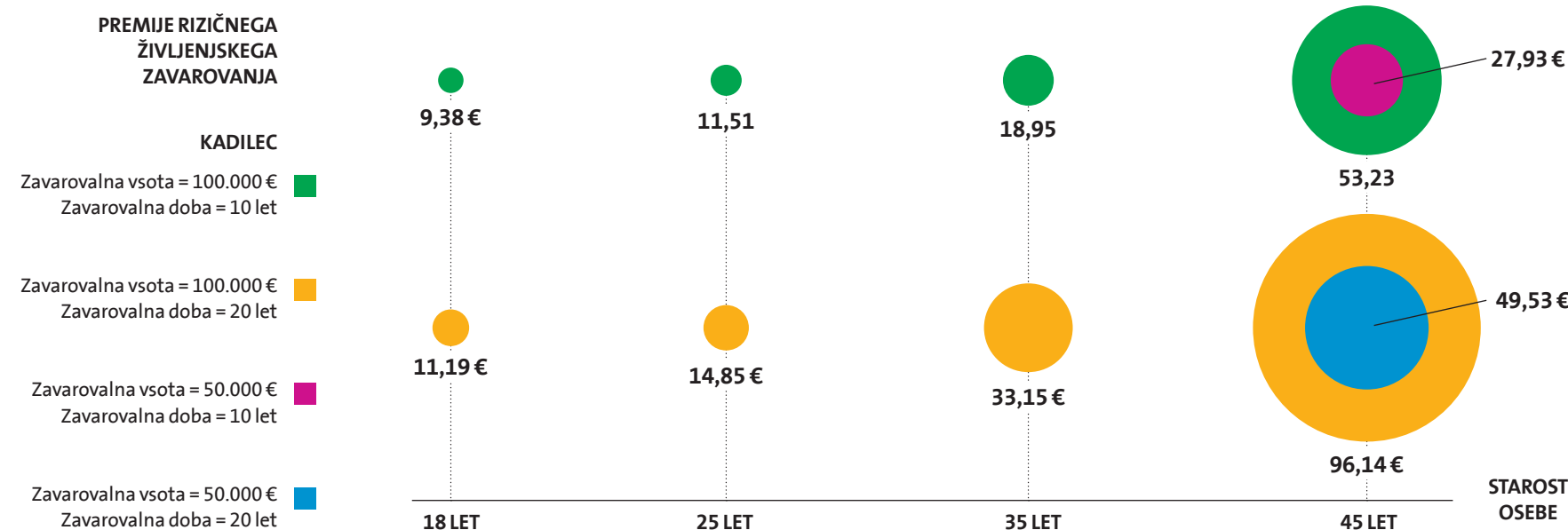
Petra Kovič, PM, poslovni mediji

Marcela Kosec, vodja oddelka za sprejem v zavarovanje na Zavarovalnici Triglav

POMEMBNI SO DOKAZI

»Zavarovalnica Triglav ne preverja bolezni, temveč zdravstveno stanje zavarovanca. Tveganja, ki jih nosijo zavarovalnice pri življenjskem zavarovanju, so močno odvisna od zdravstvenega stanja zavarovancev. Zaradi tega obstaja možnost, da zavarovanec pred sklenitvijo življenjskega zavarovanja opravi zdravniški pregled. Obseg obveznega zdravniškega pregleda je večinoma odvisen od starosti zavarovanca, višine zavarovalne vsote, za katero se zavaruje, in od vrste kritij, ki jih bo življenjsko zavarovanje vključevalo. Lani so v Zavarovalnici Triglav opravili 259 pregledov, leto poprej pa 145. Po besedah Marcele Kosec v Zavarovalnici Triglav ne stavijo na najhitrejšega konja, ampak hočejo dokaz. Z namenom zaščite. Sicer pa želja po višjih zavarovalnih vsotah narašča, ker je višja ozaveščenost strank, ki želijo biti kakovostno zavarovane in si s tem zagotoviti socialno varnost.«

Kaj nam prinašajo terapevtske skupine zdravil?

Izkazalo se je, da je uvedba terapevtskih skupin zdravil konec lanskega leta že v prvih dneh povzročila velik pritisk na znižanje cen znotraj posameznih skupin zdravil, kar ima posledično pozitiven učinek tudi na nižja doplačila zdravil. Kljub temu pomisleki ostajajo.

Doslej smo v Sloveniji od leta 2003 poznali sistem najvišje priznane vrednosti za medsebojno zamenljiva zdravila. To je v praksi pomenilo, da je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (ZZZS) za zdravila z enako učinkovino določil najvišjo priznano vrednost. Farmacevti v lekarni so lahko na željo bolnikov, ki niso bili pripravljeni iz lastnega žepa dodatno plačati razlike v ceni zdravila, brez večjega tveganja izdali cenejšo obliko zdravila (zamenjava originalnega zdravila z generičnim zdravilom), saj je šlo za zamenjavo zdravil z enakimi učinkovinami.

BISTVENE SPREMEMBE TERAPEVTSKIH SKUPIN ZDRAVIL

Od konca lanskega leta so slovenski bolniki, predvsem tisti s kroničnimi boleznimi, podvrženi novim pravilom izdaje zdravil. Uvedba terapevtskih skupin zdravil je prinesla kar nekaj bistvenih sprememb. Določena je najvišja priznana vrednost za zdravila, ki so namenjena zdravljenju iste bolezni, vendar se lahko ta zdravila zelo razlikujejo po svoji sestavi in učinkovinah. Spremenil se je način izdaje in zamenjevanja tovrstnih zdravil, kar pomeni, da farmacevtom v lekarnah ni več dovoljena enostavna zamenjava zdravil. Če zavarovana oseba ne želi ali ne more doplačati razliko v ceni zdravil, se mora vrniti k svojemu osebnemu zdravniku in od njega dobiti nov recept. ZZZS izjemoma dopušča možnost, da v celoti pokrije višjo ceno zdravila, vendar le v primeru, če bi zamenjava obstoječega zdravila povzročila zaplete pri zdravljenju. Zavarovanim osebam z obnovljivim receptom se bo dogajalo, da bodo teoretično pri vsaki izdaji zdravil doplačali drugačen znesek.

PASTI NOVEGA SISTEMA

Zagovornik, plačnik in predpisovalec terapevtskih skupin zdravil, torej ZZZS, kot ključne pozitivne učinke uvedbe terapevtskih skupin zdravil navaja 50-milijonske finančne prihranke na leto. Predstavniki bolnikov, stroka (zdravniki, farmacevti) in dobavitelji zdravil pa glasno opozarjajo na vrsto pasti novega sistema. Zdravniki menijo, da so bili kot strokovnjaki premalo vključeni v pripravo seznamov terapevtskih skupin zdravil. Po njihovem uvedba terapevtskih skupin krni njihovo strokovno avtonomijo pri predpisovanju zdravil na recept in jih spreminja v trgovce z zdravili, saj morajo zamenjavo doslej učinkovitega zdravila pri zdravljenju bolnika pojasnjevati z ekonomskimi razlogi. Zdravniki po novem namreč ne bodo več predpisovali

zdravila, ki je za bolnika najprimernejše, temveč tistega, ki je najcenejše. Farmacevti opozarjajo na znatno spremembo pri izdaji zdravil in posledično menjavo terapij kroničnih bolnikov, kar bo zagotovo pozneje prineslo negativne učinke na zdravlje bolnikov. Posebno težavo vidijo pri starejših bolnikih, ki so vrsto let jemali točno določeno zdravilo in bodo ob zamenjavi tega zdravila zmedeni ter bodo bodisi vzeli preveč zdravil ali pa jih sploh ne bodo. Prav tako nov način predpisovanja neposredno postavlja v ospredje enega samega proizvajalca, kar lahko povzroči nestabilnost trga zdravil in s tem slabšo dostopnost zdravil. Dobavitelji zdravil lekarnam pa so opozorili, da so bili že januarja priča največjim spremembam pri naročanju cenejših zdravil v lekarnah.

“ZZZS napoveduje, da bo z naslova prihrankov mogoče na listo zdravil, ki jih krije obvezno zdravstveno zavarovanje, uvrščati nova, biološka zdravila, ki pa so praviloma zelo draga.

VPRAŠLJIVA FINANČNA UČINKOVITOST

Na varčevalne ukrepe ZZZS tako pada kar veliko strokovnih dvomov, zlasti o njihovi uspešnosti in končni finančni učinkovitosti. Nezasodno premišljene »ad hoc« rešitve za omejitev porabe javnih sredstev za zdravila imajo sila neprijetne posledice za zavarovane osebe. Predvsem zaradi tega, ker jim lahko popolnoma spremenijo navade jemanja zdravil - zlasti pri kroničnih bolnikih. Nezanemarljiv je tudi podatek, da v Sloveniji na letni ravni uničimo prek 50 ton zdravil in da bi lahko s samodejnim nadzorom tako na strani predpisovanja kot tudi ob izdaji zdravil ter z ustreznim ozaveščanjem zavarovanih oseb o pravilni rabi predpisanih zdravil dosegli bistveno večje finančne prihranke. Do takrat pa je treba vzpostaviti ustrezno komunikacijo med zavarovano osebo, njenim izbranim zdravnikom in ne nazadnje farmacevtom. Slednji lahko s svojim strokovnim znanjem bistveno pripomore k pravilni rabi predpisanih zdravil, da ne bi prišlo do nepotrebnih hospitalizacij, povezanih z nepravilno in neprimerno oziroma čezmerno rabo zdravil. ■

Polonca Tihelj Kalan, Katjuša Stegovec,
Oddelek razvoja zavarovanj TZZ

Doplačila za zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov

(znižanje holesterola LDL od 30 % do 39 %; C10AA01 simvastatin)

Lastniško ime zdravila	Doplačilo z DDV* (v €)
Actalipid, 20 mg, film. obl. tbl., 30x	0,00
Actalipid, 40 mg, film. obl. tbl., 30x	0,00
Simvastatin Lek, 20 mg, film. obl. tbl., 28x	0,47
SINVACOR, 20 mg, film. obl. tbl., 28x	0,82
SINVACOR, 20 mg, film. obl. tbl., 98x	2,85
SINVACOR FORTE, 40 mg, film. obl. tbl., 28x	1,98
SINVACOR FORTE, 40 mg, film. obl. tbl., 98x	6,94
VASILIP, 20 mg, film. obl. tbl., 28x	0,47
VASILIP, 20 mg, film. obl. tbl., 84x	1,47
VASILIP, 40 mg, film. obl. tbl., 28x	1,13
VASILIP, 40 mg, film. obl. tbl., 84x	3,91

Vir: Baza zdravil

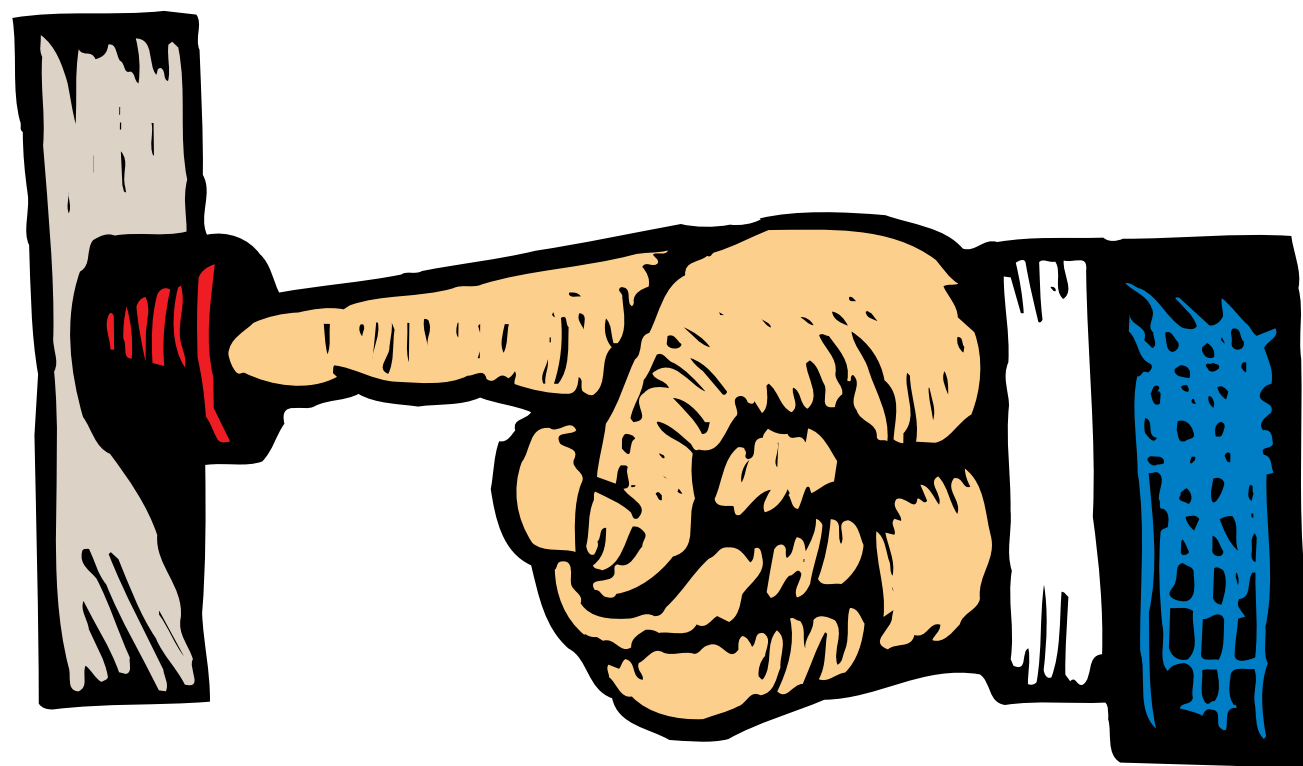
* Informativno doplačilo, navedeno v Centralni bazi zdravil, je razlika med ceno zdravila, vključnega v seznam medsebojno zamenljivih zdravil ali v seznam terapevtskih skupin zdravil, in njegovo najvišjo priznano vrednostjo (ki jo priznava ZZZS). V praksi pa se dogaja, da je lahko zaradi pogostih sprememb cen zdravil in zalog v lekarnah doplačilo za posamezno zdravilo drugačno od prikazanega.

PET TERAPEVTSKIH SKUPIN

Po podatkih iz javno dostopne baze zdravil imamo trenutno na slovenskem trgu uvedene naslednje terapevtske skupine zdravil:

- zaviralci protonske črpalke (delujejo na zmanjšanje nastajanja kisline v želodcu);
- zdravila za spreminjanje ravni serumskih lipidov (delujejo na znižanje koncentracije holesterola v krvi);
- zaviralci angiotenzinske konvertaze (znižujejo povišan krvni tlak);
- zdravila z acetihsalicilno kislino 100 mg (uporabljajo se za preprečevanje ponovitve srčnega infarkta in možganske kapi) in
- zdravila z imatinibom (uporabljajo se za zdravljenje levkemije).

Ko vas obiščejo lažni strokovnjaki

Danes je dobro, da smo pripravljeni na vse, tudi na to, da nam na vrata pozvoni lažni strokovnjak, ki se izdaja za zavarovalnega agenta. Še boljše je, da znamo v takih primerih ustrezno reagirati.

Poklic zavarovalnega agenta je odgovorno delo, saj agent s pravimi nasveti strankam svetuje, kako se zavarovati pred izgubo, zmanjšati tveganje pred izgubo premoženja ... Če pa so zavarovalni agenti nestrokovni, nimajo dovolj znanja in niso ustrezno usposobljeni, pa nas s svojim delovanjem lahko ogrozijo. Nikakor ne smemo dovoliti, da zavarovalni agent zavaja svoje stranke, jih ne seznanja z vsebino zavarovanja ali sledi zgolj svojim lastnim interesom.

Žal pa se soočamo tudi s t. i. lažnimi strokovnjaki, ki se izdajajo za zavarovalne agente, pa to v resnici niso, ali pa se izdajajo za predstavnike Zavarovalnice Triglav in s tem zlorabijo dobro ime zavarovalnice – v resnici pa sploh ne sodelujejo z Zavarovalnico Triglav. Vse prevečkrat stranke lahko izpademo kot nevedne, naivne in preveč zaupljive.

KAKO LAHKO PREVERIMO, S KOM IMAMO OPRAVKA?

Osebo, ki se predstavi za zavarovalnega agenta, lahko kadarkoli zaprosimo, da pokaže osebno izkaznico ter dovoljenje Agencije za zavarovalni nadzor za opravljanje poslov zavarovalnega zastopanja. Oseba, ki pridobi licenco, mora imeti enoletne izkušnje s področja zavarovalnih poslov, opraviti mora strokovni izpit s področja zavarovalništva in dokazati, da ni bila obsojena za kaznivo dejanje. Zavarovalni agent je ob sklepanju zavarovanja dolžan stranko pisno obvestiti o podatkih, ki so določeni v 217. členu Zakona o zavarovalništvu. To pomeni, da mora zavarovalni agent zavarovanca, torej stranko, seznaniti z vsemi identifikacijskimi podatki o zavarovalno zastopniški družbi in zavarovalnicah, za katere deluje, spremembah o sebi kot zavarovalnem agentu, o obveznostih, ki izhajajo iz zavarovalne pogodbe, dajati nasvete za sklenitev pogodbe, o

morebitni kapitalski povezanosti z zavarovalnico, o zunajsoodnem reševanju sporov in tako dalje.

DO PREVAR NIČNA TOLERANCA

Vsak agent mora imeti pri sebi navedene dokumente, s katerimi dokaže, kdo je, za koga dela (kdo je delodajalec), katere zavarovalnice zastopa ter da je usposobljen za svoje delo. Če agent dokumentov nima in se izmika vašim vprašanjem in zahtevam po identifikaciji, imate možnost, da tako osebo preverite oziroma odklonite sodelovanje. V Zavarovalnici Triglav si še posebej prizadevamo, da so naši zaposleni in naši pogodbeni partnerji dobro usposobljeni, ter konstantno nadzorujemo pravilnost izvajanja vseh postopkov. Do kakršnihkoli prevar smo v Zavarovalnici Triglav sprejeli nično toleranco, s čimer jasno sporočamo našo zavezo k aktivnemu zagotavljanju poštenega, odgovornega in zakonitega poslovanja naše družbe na vseh področjih. Na naši spletni strani lahko pridobite podatke, kako preveriti, s katerimi pogodbenimi partnerji sodeluje Zavarovalnica Triglav.

Vedno smo veseli odzivov strank. Vse pritožbe, ki jih prejmemo, tudi resno obravnavamo. Ugotovljamo okoliščine in uvedemo postopke preverjanja. Če so pritožbe utemeljene, ustrezno ukrepamo. V Zavarovalnici Triglav se zavedamo, da je kakovostno svetovanje prava pot za ustvarjanje dolgoročnih odnosov z našimi strankami. Zato je še posebno pomembno, da delo zavarovalnega agenta opravljajo ljudje, ki so za to usposobljeni, imajo znanje in kompetence. ■

Irena Jadrič, koordinator prodajnih izobraževanj, Zavarovalnica Triglav

Zavarovalnice so dolžne voditi register zavarovalnih zastopnikov

Zavarovalnice so dolžne voditi tudi register zavarovalnih zastopnikov in posrednikov in vam na vašo zahtevo omogočiti vpogled v konkretne podatke. Pomagali vam bodo tudi sodelavci iz klicnega centra Zavarovalnice Triglav, ki jih dobite na brezplačni telefonski številki 080 555 555.

Podarimo življenje po življenju

Darovanje organov je še vedno velik tabu. Večina ljudi začne o tem razmišljati šele po tem, ko sam ali kdo od bližnjih potrebuje tovrstno pomoč. In ko se nekdo odloči, da želi postati darovalec – kam naj se sploh obrne?

Mojca se je do svojega 45. leta z idejo o darovanju organov srečala le ob ogledu kakšnega filma ali nadaljevanke Urgenca. Pa vendar ni nikoli zares pomislila na to, da bi tudi sama po smrti darovala svoje organe. Vse do tistega deževnega jesenskega dne, ko je izvedela, da bo zaradi napredovelega srčnega popuščanja potrebovala presaditev srca. V prsih jo je stisnilo. Bo sploh pravočasno dobila darovalca? Ali bo njeno telo sprejelo organ drugega človeka? Bo preživela?

POTREBEN JE LE VPIS V NACIONALNI REGISTER DAROVALCEV

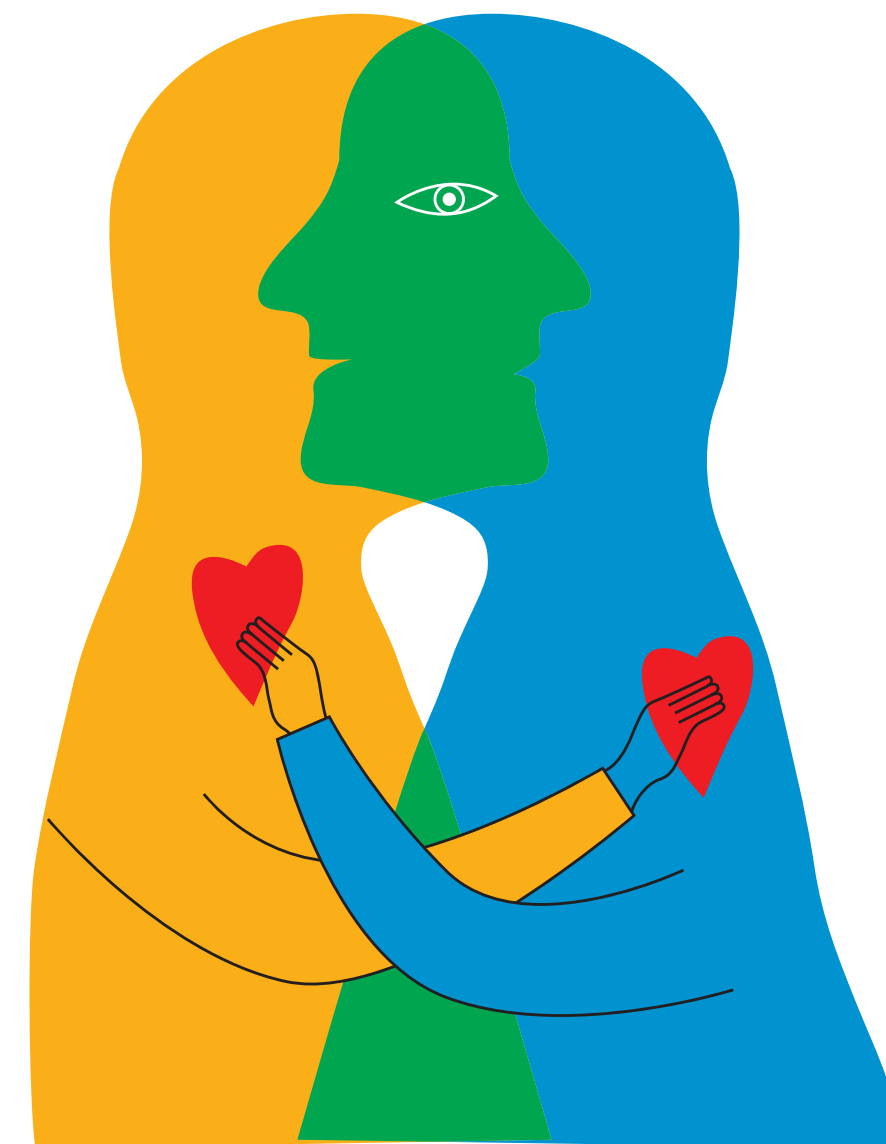
Klic, ki ga je Mojca čakala, je prišel čez dober mesec: »Imamo srce.« Vse se je odvrtelo kot v sanjah, operacija je uspela, Mojca je okrevala. In takrat se je začela zavedati, da ji je nekdo rešil življenje, morda bi ga tudi ona lahko rešila komu drugemu. Izvedela je, da se lahko opredeli kot darovalka organov po svoji smrti tako, da se vpiše v nacionalni register darovalcev. Z osebnim dokumentom in zdravstveno kartico se je izpolnila in podpisala izjavo o darovanju, ki jo nato pošljejo na zavod Slovenija-transplant in darovalca vpišejo v elektronski register opredeljenih darovalcev. Register je sicer povezan s podatkovno bazo kartice zdravstvenega zavarovanja, vendar pa je podatek do smrti darovalca neviden. Vpogled v register je mogoč šele po darovalčevi smrti, do podatka pa lahko dostopajo samo pooblaščen zdravniki, transplantacijski

koordinatorji. V praksi se po smrti primerne potencialnega darovalca opravi pogovor s svojci o morebitnem darovanju.

ZAKAJ NA DAROVANJE NE OPOZORIJO OSEBNI ZDRAVNIKI?

Mojca je na presaditev srca čakala le nekaj tednov, vendar pa so čakalne dobe zelo različne, pojasnjuje direktorica zavoda Slovenija-transplant prim. Danica Avsec. »Večino transplantacij izvedemo v okviru enega leta po uvrstitvi bolnika prejemnika na čakalno listo, seveda pa je to povprečna številka in nekateri bolniki dobijo organ precej prej, drugi tudi pozneje,« pravi. Čakalne dobe so odvisne od nujnosti operacije in tkivnih lastnosti posameznika. Zakaj svojih bolnikov na možnost darovanja organov ne opozorijo, denimo, osebni zdravniki? Zanimivo vprašanje, pravi prim. Avsec. Ideja, da bi osebni zdravniki sodelovali pri promociji darovanja in zbiranju opredelitev za to humano gesto, je sicer stara več kot deset let. Vendar pa se je v praksi izkazalo, da so osebni zdravniki preobremenjeni – za to delo pa ne bi bili posebej nagajani –, zanimanja z njihove strani ni bilo. »Po naših izkušnjah se ljudje postopoma odločajo za darovanje in če bi se vsi v ustrezni starosti in primerni odločili v petih letih, bi to pomenilo za posamezen zavod le nekaj pogovorov na to temo na dan,« pojasnjuje prim. Avsec. Dodaja, da po drugi strani zdravstveni delavci še vedno niso dovolj seznanjeni s postopki za darovanje, saj na medicinski fakulteti tovrstnega izobraževanja ni. Na nekaterih visokih šolah so uvedli program v obliki vaj, pripravljajo pa tudi novo zakonodajo, ki bo sistemsko pokrila ta primanjkljaj. ■

Nika Clar, PM, poslovni mediji

Presaditev organov

Število presajenih organov v
Kliničnem centru Ljubljana v letu 2013

60 ledvic	
30 src	
21 jeter	
9 pljuč (presaditve opravljajo na Dunaju)	
4 trebušne slinavke	
Nacionalni čakalni seznam za presaditev organov	
Srca: 39 bolnikov	
Ledvica: 115 bolnikov	
Jetra: 23 bolnikov	
Roženice: 61 bolnikov	
Pljuča: 2 bolnika (bolniki so uvrščeni na čakalno listo na Dunaju, ker so tam tudi operirani)	

VSI STROŠKI SO POKRITI

Transplantacijo organov finančno v celoti pokriva Zavod za zdravstveno zavarovanje. Prav tako so pokriti vsi stroški, ki nastanejo v zvezi z odvzemom darovanega organa pri živih darovalcih, in tudi nadaljnje zdravljenje te osebe, če se pojavijo zapleti, zaradi katerih bi bilo to potrebno.

Zavarovalnici Triglav zaradi žledoloma prijavljenih za 10 milijonov evrov škode

Letošnji februar bo za vedno zapisan v zgodovino države in v spominu ljudi kot mesec, ko je Slovenijo obdal ledeni oklep. Pri pomoči prizadetim zaradi žledoloma je pomembno vlogo odigrala tudi Zavarovalnica Triglav. Kot številni, ki so prislunhili stiski ljudi v času izpadov električne energije, je Zavarovalnica Triglav odreagirala s predajo agregatov Gasilski zvezi Slovenije, s katerimi so lahko zadovoljili najbolj nujne življenjske potrebe. Poleg tega so zavarovanci škodo zaradi naravne nesreče lahko prijavili prek brezplačne številke in spletne strani, za pomoč pri prijavi škode pa so se lahko obrnili tudi na svojega zavarovalnega zastopnika, najbližja predstavništva oziroma zastopniške pisarne in sedeže območnih enot Zavarovalnice Triglav. Zaradi ledene ujme so zavarovanci Zavarovalnici Triglav prijavili škodo za okoli 10 milijonov evrov, kar predstavlja več kot četrtino povprečno letno izplačanih škod iz naslova naravnih nesreč v obdobju med leti 2008 in 2012.

Mladi ne poznajo zavarovalništva in pomena varnosti

Dejstvo je, da so zavarovanja zelo kompleksna in jih mnogi, predvsem pa mladi, težko razumejo. To je pokazala raziskava Slovenskega zavarovalnega združenja, ki je bila objavljena januarja letos. Naključni vzorec anketiranih prek e-vprašalnika je sestavljalo 906 oseb. Poglejmo najbolj zanimive ugotovitve:

- anketiranci znajo presoditi, kdaj potrebujejo strokovni nasvet s področja zavarovalništva, ter vedo, kje ga poiskati;
- anketiranci so sposobni upravljati družinski proračun, opravljati vsakodnevne nakupe in znajo dati prednost osnovnim, bistvenim nakupom pred nepotrebni nakupi;
- anketiranci znajo vnaprej izdelati svoj finančni načrt – proračun;

- anketiranci vedo, za katere škodne primere in dogodke so zavarovani oni in njihova družina;
- anketiranci niso posebno računsko spretni in sposobni ustrezno reagirati na spremembe, ki vplivajo na njihovo finančno stanje (naraščajoča brezposelnost, inflacija, zlom finančnih trgov ...);
- anketiranci ne znajo primerjati kreditnih, življenjskih in nezgodnih zavarovanj med seboj;
- ženske so bolj informirane kot moški;
- mladi ne poznajo zavarovalništva in pomena varnosti;
- anketiranci si želijo informacije o zavarovanjih pridobiti na spletnih straneh posameznih zavarovalnic, pri zavarovalnih zastopnikih in posrednikih ter drugje na internetu;
- Zasavska regija je najslabše finančno pismena regija v Sloveniji.

Vir in dodatne informacije:

<http://www.zav-zdruzenje.si/financa-in-zavarovalniska-pismenost-slovencev-rezultati-raziskave/>

Nekaj klikov do brezplačnih mobilnih aplikacij

Ste se želeli odpraviti na izlet v gore, pa vas je že na poti do vznožja ujela toča in povrh vsega povzročila še nezgoda na cesti? Vse, kar potrebujete, je vaš pametni mobilni telefon ali tablični računalnik in nekaj klikov, s čimer si zagotovite informacije tukaj in zdaj – z brezplačnimi mobilnimi aplikacijami Zavarovalnice Triglav.

Gorski priročnik

Prihajajo meseci, ko bodo na svoj račun spet prišli ljubitelji gora. Da bi bili vaši pohodi še bolj varni, smo v Zavarovalnici Triglav razvili mobilno aplikacijo Gorski priročnik. Z njo lahko dostopate do koristnih napotkov pred in med pohodom. Glavni prednosti aplikacije sta Osební gorski vodič in Klic v sili. Z Osebnim gorskim vodičem boste glede na svojo lokacijo našli najbližje koč. Klic v sili pa uporabniku omogoča povezavo z 112 oziroma pošiljanje SMS-sporočila s koordinatami lokacije.

Triglav Toča

Z aplikacijo Triglav toča vas ta nikoli več ne bo presenetila. Z uporabo podatkov Agencije RS za okolje namreč omogoča brezplačen pregled nevarnosti toče po regijah in vpogled v radarsko sliko z animiranim prikazom nevarnosti pojava skozi čas. Izberete si lahko tudi poljubno regijo, o kateri želite biti pravočasno obveščeni pred morebitno točo, ali pa na zemljevidu s pomočjo GPS-a označite trenutno lokacijo in pridobite informacije o možnosti pojava toče na območju, kjer se nahajate.

Triglav Avtomobilska škoda

Vse bo v redu! Tako vas pomiri naša aplikacija Triglav Avtomobilska škoda, s katero želimo uporabnikom ob nesreči na cesti zagotoviti kakovostno asistenco. V primeru škodnega dogodka nudi hiter pregled pomoči in informacije o načinu prijave škode. Z uporabo GPS-sprejemnika oziroma pridobivanja lokacije prek povezave WiFi pa lahko dostopate tudi do seznama lokacij naših poslovalnic in pogodbenih serviserjev, kjer lahko prijavite škodo.

i.triglav

Do mobilne aplikacije i.triglav lahko dostopate iz katerekoli naprave z internetom. Z njo lahko upravljate in pregledujete svoje zavarovalne police, preverite stanje privarčevanih sredstev življenjskih zavarovanj, omogoča pa vam tudi celoten pregled plačil zavarovalnih premij in zavarovalnih pogojev.

Hitro in učinkovito pot do informacij s pomočjo naših mobilnih aplikacij si lahko zagotovite prek Google Play in iTunes.

Moje življenjsko zavarovanje bo poteklo, kaj zdaj?

Nove ugodnosti za vse tiste, ki se jim izteče življenjsko zavarovanje.

Od 1. aprila letos je možna sklenitev novega življenjskega zavarovanja, v katerega lahko zavarovanci prenesejo celotno ali del zavarovalne vsote za doživetje doživetega življenjskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav. Nove ugodnosti so oblikovane po željah strank, ki so pri sklenitvi novega zavarovanja na osnovi doživetega življenjskega zavarovanja, izrazile naslednje pomisleke: življenjska zavarovanja so obremenjena z visokimi stroški, donosi so nizki in sredstva, vložena v zavarovanje, so nelikvidna.

Pri investicijskih oziroma naložbenih zavarovanjih, vstopni stroški na prenesena sredstva in vsa nadaljnja vplačila znašajo 0 %, poleg tega pa je izplačilo iz Sklada z zajamčenim donosom 2 oproščeno izstopnih stroškov. Tudi pri Mešanem življenjskem zavarovanju z začetnim enkratnim vplačilom se začetno enkratno vplačilo pretvori v zavarovalno vsoto brez obračuna stroškov.

ZA FINANČNE TEŽAVE MOŽEN DVIG PREDUJMA

V kolikor nekoga po sklenitvi zavarovanja presenetijo nepričakovane finančne težave, lahko za njih poskrbi z dvigom predujma na prenesena sredstva, pri investicijskih oziroma naložbenih zavarovanjih, brez odkupnih faktorjev in izstopnih stroškov, pri Mešanem življenjskem zavarovanju pa brez odkupnih faktorjev. Navedene ugodnosti veljajo pri sklenitvi Investicijskega zavarovanja FLEKS, FLEKS ZA MLADE in FLEKS ZA ODRASLE, Naložbenega življenjskega zavarovanja in Mešanega življenjskega zavarovanja z začetnim enkratnim vplačilom. Pogoj za pridobitev opisanih ugodnosti je prenos najmanj 500 evrov iz zavarovalne vsote za doživetje doživetega življenjskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav v novo zavarovanje. Dodatno pa bodo zavarovanci ob sklenitvi deležni še bona v vrednosti 40 evrov, ki ga je mogoče uočiti pri sklenitvi oziroma obnovi avtomobilskega zavarovanja, turističnega zavarovanja ali drugega premoženjskega zavarovanja. ■

Andraž Hartman, vodja podpore za osebna zavarovanja v hčerinskih družbah, Zavarovalnica Triglav

Definicija: zavarovalna vsota

vsota, ki jo ob sklenitvi zavarovanja določi zavarovalec in od nje plačuje zavarovalno premijo (vir: SSKJ)

Pregled ugodnosti pri sklenitvi novega zavarovanja:

- bon v vrednosti 40 evrov, novovključljiv pri sklenitvi premoženjskih zavarovanj
- varna naložba v sklad z donosnostjo 2,75 % letno (TZD2) ali začetno vplačilo v MŽZ
- prenesena sredstva vedno dostopna v obliki predujma
- ugodni stroški

ZAJAMČEN LETNI DONOS VIŠJI OD OBRESTI NA DEPOZITE

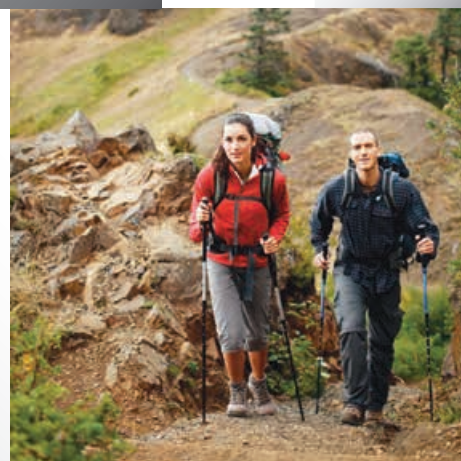
Za visok in zajamčen donos poskrbi novo ustanovljen Sklad z zajamčenim donosom 2 (TZD2), v katerem se sredstva plemenitijo po zajamčenem letnem donosu v višini 2,75 %. Za tiste, ki ne želijo varčevati v skladih, pa je na voljo Mešano življenjsko zavarovanje z možnostjo začetnega enkratnega vplačila. V nov sklad oziroma v Mešano življenjsko zavarovanje (MŽZ) se lahko kot začetno vplačilo vplača del ali celotno zavarovalno vsoto za doživetje doživetega življenjskega zavarovanja pri Zavarovalnici Triglav. Omenjen zajamčen donos predstavlja zelo dobro alternativo varčevanju v bankah. Iz raziskave obrestnih mer na depozite, ki jo je konec novembra lani objavila Zveza potrošnikov Slovenije, namreč izhaja, da je povprečna obrestna mera na depozit v višini 1.500 evrov, vezan za 365 dni, le 2,06 %. Poudariti je še treba, da sta tako Sklad z zajamčenim donosom 2 kot tudi Mešano življenjsko zavarovanje udeležena pri ustvarjenem dobičku. Za stroškovno učinkovitost je poskrbljeno z znižanimi stroški.

Brez skrbi za aktivne

Nezgodno
zavarovanje za
aktivne

Zavarovanje
odgovornosti

Vse bo v redu.

triglav

www.triglav.si